

Universal Declaration of Human Rights - Themne

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project, <http://www.unicode.org/udhr>.

Malshelo Ma Anfam na Raru Ta Amari Ma Rawuni Kapet

KAWASƏR ANKAN

Ɔwa ta salata klasothne nyiki a komane an fam akapet, ɔwa yi amari mathanane a komane na-e, na yi ngbeth na rawankom, malompi, yi mathafal ka nɔru.

Ɔwa, ka kala agbɔr yi kasay amari ma an fam akapet ma po kala kadifathane lke po lasar tɛtemp ta an fam akapet, ɔwa ka po kala ka raru lre, pa yi nanra an fam akapet manba na rawankom ra kafɔf, katɛ edina, kate ba ranes kapa ye, lɛ na tha yi mafela ma an fam akapet thɔɔ be nɔru. Ɔwa ɔ fisa ti, kama a te gbɔndar an fam ra tɛ o tɛ be ma ɔ na an thanthone ta kafumpar ane bat anfaso ma thalar na-e, ɔwa tasoma, a yi takɔ bot etho makunkala na-e.

Ɔwa a yi takɔ sakathi akera lke der o der, takɔ ɔ tathɔf ta raru be tamane. Ɔwa tasoma an fam na tathɔf be an worane ka raru, an bot ka masekrane man takɔ be kama an gbasi ɔfu falen malane ma klasɔ an fam akapet amari akomane na, ka ayiki yi to wuni kapet ɔ yi-e, kapa runinanyi, yi bom nan a thanane. Ɔwa an be na takɔ sakɔ ro di rawankom yi mayi makolo ma an fam akapet.

Ɔwa rokɔm kati be tathɔf lte yi ka nananki ane, tasone kapa, ta ta worane rakin yi tathɔf ta raru tak sakathi yi kawop amari a komane an fam akapet yi rawankom nan.

Ɔwa anpo be na takɔ klasothne amari lme yi rawankom lre, ɔl yi ankolo na masekrane lme.

Tasoma Akamatho ka Anfam na Raru ka Thasa

Akera lke kapa :

Malshelo ma klasɔ amari a komane an fam akapet lme, ma yi ɔtam wa wuni o wuni yi ka tathɔf ta raru be kama wuni o wuni, agbɔr o gbɔr ka raru, ɔ yi takɔ bot masekrane lme ra merɔ lɔko be, ra kathamasa an fam akapet kama an sakɔ kyikis amari a komane an fam akapet yi rawankom nan ro di, katɔ ka an ɔ yi ka tathɔf ro kor yi ane yi ka tathɔf tabran. Kama an fam be ka raru an wor masekrane lme. Ɔwa kama an sothne, yi kawop masekrane lme ketɔ ka an fam na tathɔf yi ka nananki lɛ yi katɔ ka an fam be man kaman-e :

1. Ansakal atɔtɔko

A kom an fam akapet be na athanane yi rawankom. Ɔwa an ba mamari mathanane. Ɔwa an ba mafith yi tɛtemp. Chiyɔn, an yi takɔ gbasi ankos nan ma kapa na takom.

2. Ansakal beka malɛn

Wuni o wuni ɔ ba mari ma rawankom, yi mamari a bot ka masekrane ame, kama a te say ko ta abɔnsho, mayi ma nɛder nan, kapa uwan duni thalɔm wunibom, sothlɔm latant man fɔf, nɛdina man nan, thalɔm kapa ngbɔr na yi, takɔ lte ma wor ka merɔ nan, nɛthɔf nan, thalɔm ngbɔnsho ɔ wur, ta mone, ta ro a kom ko-o, yi matama ɔ-e. Rodi kati so, a ye takɔ ɔ ko agbɔr ta kapa ngbɔr lɛ ɔ yi, amari ɔ tam, thalɔm matam ma nɛthɔf, thalɔm ngbɔr ɔwuni ɔ yi-e, thalɔm kapa nɛthɔf lɛ po chiyl ka nɛyethɛ nati, thalɔm a nan ni masheheke, an yi ro ratha ka nɛthɔf lɔm, thalɔm na baye lte ma ɔ ka nɛyethɛ nate.

3. Ansakal beka masas

Wuni o wuni ɔ ba amari ta nɛsam nan, rawankom nan yi kafisɔ nɛsam nan.

4. *Λησάκαλ βεκά μληλά*

A ye sɔ təkə wop wuni ratar, thalɔm kəyis kɔ məshɛkɛ. A ye sɔ təkə wop wuni, kəthila atar dɔ rɔŋ o rɔŋ. Kəthila anɣəm ka rɔtar a yi təkə gbɛɛ ki.

5. *Λησəkəl bekλ tamath*

A γε τάκα θήληρ, κᾶσῃπαρ, θάλωμ κᾶγβαλο wuni ka ληφῶσ ρᾶκωμ.

6. *Ansakəl bekl tamthurukin*

Wuni o wuni ɔ ba ʌmari mɔŋ a yi takə sɔŋ kɔ katanɲane ka aŋtɔ-e.

7. *Ansakəl bekn tamthəderən*

Anfām akəpet a thənlənə teri ro der ka ləthə. Ƴwa lə ba lamari ma kaml ləthə lə gbəpər Ƴa. Ƴwa lə ba lamari ma kaml ləthə lə bum Ƴa kəwur ka lə mə Ƴə Ƴa ləgbly; ta lə məshim məsekrane lme, thalə m təkə Ƴə anfām aləm lə ləsər məsekrane lme.

8. *Λησάκηλ βεκή τὰμθᾶρεςας*

Wuni o wuni ɔ ba amari kama a thonkane ko ta bepi wuni o wuni ɔ kathi ko amari mɔn ka rawuni kaɓet kaɗanane ka la tho.

9. *Λησάκαλ βεκά ταμθάρηνανλε*

A γε takə barkar wuni ka ʎɛfɔɔ. A γε takə bot kɔ ɖɛr ʒfɛnɛnɛ thalɔm kɛfitha kɔ ɾɛthɔf ɛtɛl ka mɛ tɛ mɔ yɛmɔ.

10. *Λησάκελ βεκλ τῶφτ*

A yi takā sɔŋ wuni o wuni ɲɛrɛ ɲɛnɲɛn sɔl kɔ ɛlɔŋ ka ɲɛbare ɲa ɲɛthonkas gberkethe ma te yɔ ɲgbɔy ka ɲɛbɛngbɛn ɲmari mɔŋ yi ɲɛgbɛthe ɲɔŋ, yi malɔs thalɔm tɔlɔs a pa tɔ yɔ-e.

11. *Aṣakəl bekɪ tɔfɔt ɲin*

1. Ɔwa wuni o wuni a po bot ka ɲɛbare ɲa ɲɛthonkas be ta mɛlɛs a pa mɔ yɔ-e, a ye takɛ gbasi kɛpa ɲte a lɛm kɛpa tɔ yu-e tɛtɛn, haɲ thas a po gbɛngbɛɲ yi kɛlɛfthi lɛfthi. Ɔwa a sɔɲ kɔ ɲɛfɛre ɲa kɛthonka kɛmɛ ɔ kɛthineka ɲte a den kɔ. Ɔwa thas a bɛp kɛpa ɲte a lɛm tɛtɛn yɛnka ma wop kɔ tɛn.

2. Դա a ye takawop wuni ka antho ka malas ame payi շ bote ri mata մոյ, քա ka antho դա anthaf դոյ-օ, thalcm athaf atel ka alaka
a ye malas mati-e. Դա a ye tak thalar wuni քա thas mo to a bot takathalar wuni mashim antho ka anklak շ shim antho-ձ.

12. *Λησάκəl bekλ tɔfɔt mλrəŋ*

A ye takā bot kasāṇ ka aṅgbundu, aṅbōnshō, mlayirl thalōm lte mō gbal, ɔwa kasambos ayiki tōṇ yi aṅes ḡa aḡin. ɔwa wuni o wuni ba amari ma kl yō aṅthō aṅ chiml kō ka aṅe mō bot kō kasāṇ-e.

13. *Aṇṣakəl bekl tɔfɔt məsas*

1. Wuni o wuni ɔ ba rɔwankom ra kɛkɛne ro ɔ yema yi kabot mɛyira mɔŋ ro ɔ yema-e ra thɔf o thɔf.

2. *ɔwa wuni o wani ɔ ba ʌmari ma kɛtey hali ro a kom kɔ-e təkə kɔnɛ ro ɔ yema-e, thalɔm kəkəlɛnɛ ro ɔ wur-e.*

14. *Λησάκαλ βεκα τῶστ μαηλε*

1. Wuni o wuni ɔ ba amari ma kagbuke ɔ ko mankne ra lthɔf lɔm, kama a te dif ko.

2. *Ɔwa a ye takə nɔy kɔ ɔmari ɔme ta salata ɛɔf ɛyay yay, thalɔm rə tatak tɔlɔm tə wɔŋ ɔɔpɔlitikis, thalɔm tatak te ləsər mɔthank ma ɔɣyunaɣted Neshɔn.*

15. *ɔsəkəl bəkl tɔfɔt tamath*

1. *Wuni o wuni ɔ ba ɔmari takɔ yiri ka ɔɣthɔf ɣɔɣ.*

2. *Ɔwa wuni ɔ baye mari takə kɔthi ɔkos kɔɣ ɔmari ma kayi ukin ka ɔɣthɔf ɣɔɣ, thalɔm kəbent kɔ kɔml ɔ te shinkar kayi ukin ka ɔɣthɔf ɔ te yema.*

16. *ɔsəkəl bəkl tɔfɔt tamthrukin*

1. *ɔɣfəm aruni yi ɔɣfəm abom po tɛna-e, ɔɣ ba mɔri takə nɔntɔne mɔ to ɔɣ yema-e; takə te kɔlene tɔ ɔbɔnshɔ, ɔɣthɔf, thalɔm ɔɣdina kɔml ɔɣ tɔpi tɔlek tɔɣ.*

2. *Ɔwa a ye takə nɔt wuni kə kɔne balɔ ka ɔwe ɔ te yema. ɔɣe mɔnɔntɔne-e, ɔɣ yi takə beɣ ka mɔyema mɔɣ.*

3. *Ɔwa mɔ pɔyi ɔɔlek ra mɔyira rɔ yi kɔboth ka ɔkɔlɔɣ kɔlɔɣ ka mɔyiranɛ-e, ɔɣa ka ɔkɔlɔɣ be yi ka ɔɣthɔfe, a yi takə bum ɣa dɔ rɔɣ o rɔɣ mɔɣ yema ɔɣtha-e.*

17. *ɔsəkəl bəkl tɔfɔt tamthəderɔɣ*

1. *Wuni o wuni ɔ ba ɔmari takə ba ɔkeɣ kɔɣ kɔn son. Ɔwa ɔ gbali sɔ kɔl ba ɔkeɣ yi ɔfəm ɔlɔmɣ.*

2. *Ɔwa wuni ɔ baye mari takə kɔthi kɔ ki rɔ fɔsɔ rəkom.*

18. *ɔsəkəl bəkl tɔfɔt tamthresas*

Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma rɔwankom ra kɔtɔmtɔmne to ɔ yema, ɛnanɛ ɔɣɣ yi ɔɣdina ɔ yema wɔp-e. Wa ɔ ba ɔmari ma kɔshinkar ɔɣdina ɔ yema, yi mɔlanɛ mɔɣ. Ɔwa ɔ ba rɔwankom ra kɔthəksɔ, kɔbɔtho, kɔtɔɣɔɣe yi kɔthəksɔ mɔlanɛ mɔɣ pɔyi kɔɣ son-o, ka ɔkɔlɔɣ kɔlɔɣ yi ɔfəm ɔlɔm-o, dɛr ɔgberkethe-o, thalɔm ka ɔɣ gbundu ɣɔɣ.

19. *ɔsəkəl bəkl tɔfɔt tamthreɣanle*

Wuni o wuni ɔ ba rɔwankom ra ɔte ɔ tɔml yi kɔɣf ɔte ɔ yema-e. Ɔwa rɔwankom ɔre ɔ ba ri takə bət ɔte ɔ nanɛ kə tə bɔt kɔ kə sɔɣ yi kəthens, thalɔm kəsakəthi tɔra yi ɛtɔmtɔmne dɔ rɔɣ o rɔɣ kə takɔlene ro ɔ yi-e.

20. *ɔsəkəl bəkl kəgba*

1. *Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kɔwɔp məgbane mɔthɔfɔl yi kəkulune ɔɣe ɔ yema-e.*

2. *A ye takə fɔsar wuni kɔml ɔ kəkulune ka ɔte ɔ te yema-e.*

21. *ɔsəkəl bəkl kəgba ɣin*

1. *Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kɔgbasi ɔgbɔp ka ɔɣkwament ɣa ɔɣthɔf ɣɔɣ, kɔtɔɣ ka kɔɣɔɣ gbeɣ thalɔm ka ɔwe ɔ thithe.*

2. *ɔɣkwament ɔɣ yi takəɔɣɔne ɔte ɔɣfem ɔɣ yema-e. Ɔwa mɔyema ɔme ɔɣ tə tɔrine ɣɔ ka kɔtente thith ɔɣe ɔɣ yema-e, ka ɔɣgbundu. Ɔwa a ye takə pɛnshane ɔmari ma wuni o wuni po bək təkɔ thith wuni-e, kama ɔ thith ɔwe ɔ yema ɔ tɔma ta ɔtɔɣ.*

3. *[Missing?]*

22. *ɔsəkəl bəkl kəgba mɔrɔɣ*

Ɔwa mɔ pɔyi wuni o wuni ɔ yi kɔtɔɣ ka ɔɣfəm ɔkəpɛt-e, ɔ ba ɔmari ma kɔmlɔrane kɔ kɔml pəfisa kɔ kɔtɔɣ ka ɛmar ya ɔɣthɔf, ɛmar ya tɔthɔf tətɛl, kɔtɔɣne ka mɔ to ɔ gbali tɔml ukolo yi yiki kɔtɔɣ ka ɔɣkos ɣɔɣ.

23. *Λησάκəl bekl kəgba esas*

1. *Ɔwa wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kʌworək mʌpanth, rʌwankom ra kʌthith kɔ rəmʌpanth yi ka ɔlompi wati kʌmʌ ʌte pɛnshane kəsɔŋ wuni mʌpanth.*
2. *Ɔwa wuni o wuni ɔ yi təkə ba ʌʌm ʌthənʌne bepi aŋ yɔ məpath məthənʌne kəte tɔ ʌgbay.*
3. *A yi təkə ʌm wuni o wuni ʌʌm ʌfinɔ mə gbəli sɔŋ kɔ ayiki tɔŋ ka rʌlek rɔŋ yi kəmar mʌtʌy məɔm ɔ yi təkə yɔ ka ʌkələŋ kələŋ ɔyi-e.*
4. *Wuni o wuni ɔ ba ʌmari təkə kulune, thalɔm kətəpi ʌnənki mə chimʌ kɔ kʌmʌ ɔ sɔthɔ ʌʌm ʌfinɔ ka mʌpanth mɔ worək-e.*

24. *Λησάκəl bekl kəgba manle*

Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kʌfothane kəwʌr kʌyɔ mʌpanth to ɔ yema. Ɔwa ɔ ba ʌmari ma kʌsɔŋ kɔ ʌɔkɔ mɔ fothane ʌɔkɔ o ʌkɔ.

25. *Λησάκəl bekl kəgba tamath*

1. *Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kayi uyenki məder, yi kʌbɔr kɔŋ. Ɔwa aŋ yi təkə ba edi ebeki, eyet ewɔŋ, aŋseth kʌyi, tɔl ebeki, ɛmar ya ʌŋthɔf. Ɔwa ɔ yi təkə sɔthɔ ʌmar ka ʌŋkɔkɔ mɔ te yi rə məpanth-e, thalɔm utuy, bepi ɔ səkə ulopʌne, thalɔm kəsəkə ubora, ubʌki, ɔwa sɔthəɔm mʌ mɔ tə sɔ gbəli worək ka aŋyethɛ ŋɔŋ.*
2. *ʌŋkomrʌ yi aŋfeth bɛ a yi təkə sɔŋ ŋa məmari məthɔkɔŋ. ʌŋfəth ʌŋe ma kom ka kʌ te tha nʌntane yinkʌ te tha nʌntanɛŋ, a yi təkə sɔŋ ŋa ɛmar ɛthənənɛ.*

26. *Λησάκəl bekl kəgba tamthurukin*

1. *Uwath O wath ɔba ʌmari ma k ʌyɔkɔ ɔKarʌn A yi təkə yɔ wath o wath ɔ pon kʌ kʌraŋ ka ʌtaranthe təfeth. Kere kʌthəkəs tɔtol yi kʌkʌraŋ kəboli rəkɔm a yi təkə sɔŋ ki ka aŋfəth ʌŋe gbəli thəkəs yi kʌkʌraŋ kati.*
2. *Ɔwa kakaraŋ a yi təkə yɔ ki kʌmʌ kə gbəli mar ɔwuni kʌmʌ ɔ kɔ rodi, tə kəbʌr ʌyiki tɔŋ yi rʌwankom rɔŋ. Ɔwa kəyi təkə gbəli kʌrʌ kɔ kəsɔthʌne ɛmerʌ, kʌmuyʌne, kə kʌrʌ rəyathki kəɔŋ ka tʌ bona ta ʌʌru, aŋfəm ʌkəpet, ɛdina egbaske gbaske, ɔwa yi kə kʌrʌ məthɔfəl mɔ to ʌŋyʌnated Neshon aŋ yema-e.*
3. *ʌŋkomra aŋ ba ʌmari ma kʌthith kɔ kə karaŋ kʌŋ yema aŋfeth ŋaŋ aŋ karaŋ-e.*

27. *Λησάκəl bekl kəgba tamthaderəŋ*

1. *Ɔwa wuni o wuni ɔba ʌmari ma kʌtʌŋ mʌkur ma aŋfəm ŋɔŋ ʌme ɔ yema-e, yi ka ʌkələŋ kələŋ ɔ yi-e. Ɔ yi təkə yanthenɛ mʌtʌy ʌme, ɔwa ɔ yi təkə mar kʌmʌ mə kɔ ro di ka mɔyeŋ.*
2. *Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kəbum mʌyi, mʌyɛt ʌme ɔ bɛmpa yi ʌtafʌ ʌte kɔkɔŋ ɔ gbal-e.*

28. *Λησάκəl bekl kəgba tamthresas*

Ɔwa wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kʌtʌŋʌne ʌŋe ɔ yema pəyi ka aŋthɔf ŋɔŋ rəkɔr-o, thəɔm rə təthof tətɛl ro mɔ gbəli sɔthɔ ʌŋfɛrɛ ŋa ka sɔthɔ mʌtʌy ʌme bɛ a gbal ka mʌsekʌne ʌme ka rʌwankom rɔŋ kəyankaŋ.

29. *Λησάκəl bekl kəgba tamthreŋʌle*

1. *Ɔwa wuni o wuni ɔ ba ʌŋgbethɛ ŋa təkə mar ʌkələŋ kələŋ ɔ sɔthɔ rʌwankom bɛ ɔ po tɛŋa yi kəwʌr ŋaŋiɛŋ.*
2. *Ɔwa hali ma ʌpa wuni o wuni ɔ ba ʌmari yi rʌwankomrɔŋ, ta tʌrʌ ti kəpa ɔ yi ro ratha ka ʌ ŋthɔ. Ɔwa ɔ yi təkə yikis ʌmari yi rʌwankom ra aŋkɔs ŋɔŋ. Ɔwa ɔ aŋfəm ŋa rʌwankom.*
3. *Ɔwa ʌmari ʌme yi rʌwankom ʌre, ɛ sɔŋ yɛ wuni mari təkə te tʌŋʌne mʌbotəs ma ʌŋyʌnayed Neshɔn.*

30. *Λησάκαλ βεκα κάγβα τζφτ*

Ɔwa lte yi ka masekranε lme be, a ye takε gbasi ti takε sɔmpar lηthɔf, wuni o wuni, thalɔm lηanki ηa lηfεm, thalɔm takε kasara lɔari yi rɔwankom yi ka masekranε lme.
